

Samen voor een florerende haven van Oudeschild

Werkgroep Haven Oudeschild

September 2023

1.1 Inleiding

De haven van Oudeschild toont een verlaten aanblik na de recente sanering van de visserij en voor de gemeente vormt de exploitatie van de haven een grote financiële uitdaging. Nu al bedraagt het jaarlijkse tekort rond de EUR 900.000. Dat tekort zal naar verwachting oplopen vanwege grote onderhoudswerkzaamheden de komende jaren. De gemeente als eigenaar van de haven zal in actie moeten komen om de bedrijvigheid op de haven te behouden en inkomsten te genereren voor exploitatie en onderhoud.

De authentieke vissershaven van Oudeschild, van oudsher de thuishaven van vissers en geliefd bij toeristen, maakt onderdeel uit van de identiteit van Texel. Het gaat iedere Texelaar aan het hart dat de visserijvloot in de afgelopen decennia is gedecimeerd. De eerste prioriteit moet dan ook liggen bij bescherming van de nog aanwezige kotters en bij behoud en waar mogelijk uitbreiding van visserij activiteiten. Oudeschild is en blijft een vissersdorp, maar er zal iets moeten gebeuren om de haven van Oudeschild toekomstbestendig te maken.

Tijdens een door TOP georganiseerde Pitch avond Haven Oudeschild in Kaap Skil hebben ondernemers, architecten en kunstenaars hiervoor ideeën aangedragen. Een havenwerkgroep¹ is daar vervolgens mee aan de slag gegaan met als resultaat dit document, dat een eerste aanzet geeft voor verdere verdieping en uitwerking. Hiermee willen wij een impuls geven aan een florerend Oudeschild met een levendige haven.

De pitches zijn te vinden in alfabetische volgorde in bijlage III. Wij benadrukken dat wij geen voorkeur uitspreken voor een bepaald scenario of voor de te gebruiken ideeën uit de pitches. De te maken keuzes moeten in een gezamenlijk traject met stakeholders en de gemeenschap worden bepaald.

In dit document geven wij aan met welke vragen we aan de slag moeten. Hierbij zijn drie thema's geïdentificeerd: visievorming, exploitatie en eigendom van de haven. Vervolgens bespreken wij de algemene bevindingen van de werkgroep. Daarna gaan we dieper in op de drie genoemde thema's. We eindigen met onze aanbevelingen, gevolgd door de bijlagen. In de bijlagen is opgenomen:

- de namen van de leden van de werkgroep (bijlage I)
- een overzicht van belanghebbenden (stakeholders) bij de haven van Oudeschild (bijlage II)
- een overzicht van de vragen die naar mening van de werkgroep moeten worden beantwoord (bijlage III)
- een overzicht van de 13 pitches (bijlage IV)
- een stappenplan voor het ontwikkelen van een gedragen visie (bijlage V).

Wij danken de personen die hun ideeën voor de haven van Oudeschild via een pitch aan ons kenbaar hebben gemaakt. En we danken de Watersportvereniging Texel voor het ter beschikking stellen van clubgebouw De Kajuit.

¹ In bijlage I de namen van de deelnemers aan de werkgroep Haven Oudeschild.

1.2 Welke vragen moeten worden beantwoord?

De havenwerkgroep heeft vier bijeenkomsten gehad. De pitches zijn de basis geweest voor de discussie en gedachtenvorming binnen de werkgroep. De gepresenteerde ideeën zijn zeer divers waardoor al snel duidelijk werd, dat er antwoord zal moeten komen op de centrale vraag: *wat willen we met de haven? Welke visie heeft draagvlak binnen de gemeenschap van Oudeschild en daarbuiten?* Als dat duidelijk is, kunnen keuzes worden gemaakt voor wat betreft de programmering van de haven: *welke functies en voorzieningen passen binnen de visie? Hoe dragen deze functies en voorzieningen bij aan de exploitatie van de haven?*

Daarnaast zijn er vragen die voorafgaand aan bovenstaande kernvragen moeten worden beantwoord:

1. *Wat is de status van eerdere plannen en visies?² Wat is de reden dat deze plannen niet zijn uitgevoerd?*
2. *In hoeverre passen de plannen voor de Piet Adema gelden bij de nog te maken visie?³*
3. *Gaat de gemeente zelf uitvoering geven aan het proces van visievorming en uitvoering of gaat de gemeente hiervoor andere partijen benaderen?*
4. *Hoe staat de gemeente tegen een op te richten havenbedrijf?*

Naar aanleiding van bovenstaande vragen heeft de werkgroep drie thema's geformuleerd die zouden moeten worden opgepakt door de gemeente in samenspraak met de stakeholders.⁴

1. Visievorming
We hebben een concrete, samenhangende visie nodig als leidraad voor de inrichting en beeldkwaliteit van de haven van Oudeschild. De visie moet zich richten op een levendig maritiem centrum en op het vergroten van de economische waarde van de haven. Nadat een gedragen visie is vastgesteld, komt de vervolgvraag aan de orde:
welke ideeën die tijdens de pitch avond zijn ingebracht (en mogelijk kunnen andere ideeën worden toegevoegd),⁵ passen in de visie?
2. Havenexploitatie
Welke inkomstenbronnen kan de gemeente toevoegen aan de bestaande en hoe kunnen bestaande inkomsten worden geoptimaliseerd? Welke activiteiten die inkomsten genereren botsen met potentieel nieuwe, wellicht beter renderende activiteiten? Welke besparingen op kosten van beheer en onderhoud zijn mogelijk?
3. Eigendom van de haven Oudeschild
Moet de gemeente eigenaar blijven of moet de haven op afstand van de gemeente worden gezet en in welke juridische vorm wordt dit gezet?

Besluitvorming over deze onderwerpen ligt bij de gemeenteraad. Het is aan het college om voorstellen voor te bereiden en aan de gemeenteraad voor te leggen.

² Zie 'Verkenning Haven Oudeschild, een sterke haven in 2025' (2013) met daarin ook een inventarisatie van voorstellen (bijlage 3). Deze verkenning is in 2014 in de gemeenteraad behandeld <https://www.texel.nl/wpcontent/uploads/2021/04/Verkenning-haven-Oudeschild-Bijlagen.pdf>
Zie verder de Structuurvisie Texel 2009 en Planet Texel (2014). Zie ook TOV ondernemersplan 'ter Reede van Texel' (1995).

³ Minister Adema stelt EUR 30 miljoen beschikbaar voor de Nederlandse visserij. In september 2023 wordt besloten over de voorstellen gedaan vanuit de visserij voor onder meer de haven van Oudeschild. Gemeente Texel is penvoerder voor de visserij Texel, Den Helder, Wieringen verenigd in de Noordelijke Visserij Alliantie.

⁴ Bijlage II geeft een Overzicht van de Stakeholders

⁵ Uit de structuurvisie Texel 2009, de voorstellen in de 'Verkenning Haven Oudeschild, een sterke haven in 2025' (2014), de ideeën vanuit Planet Texel (2014), de voorstellen voor de Adema gelden (2023), plan TOV (1995).

1.3 Algemene bevindingen van de werkgroep

Wij beogen met dit document een procesvoorstel te geven en aanbevelingen op hoofdlijnen te doen aan de gemeente. Daarmee willen we de gemeente handvatten geven om te komen tot de meest optimale havenexploitatie en tot een samenspel van activiteiten die elkaar versterken.

Op de korte termijn zien wij mogelijkheden voor optimalisatie van bestaande inkomsten en het realiseren van nieuwe inkomsten die relatief weinig investering vergen. Wij stippen deze mogelijkheden aan en geven een stappenplan voor het te volgen proces van visievorming.⁶ Visievorming en realisatie daarvan is een lange termijn kwestie.

Er zijn organisaties die willen investeren in de haven maar daar moeten wat ons betreft de volgende voorwaarden bij gesteld worden:

- In geval van overdracht van de haven mogen commerciële belangen niet leidend zijn. Er moet binding zijn met het eiland; de **zeggenschap** over de haven moet in Texelse handen blijven.
- Omdat het mogelijk is dat de havenbegroting niet volledig sluitend zal kunnen worden gemaakt - zeker de eerstkomende jaren niet – zal de gemeente in geval van overdracht een vangnet moeten bieden voor toekomstige tekorten.

In het verleden zijn meerdere visies, plannen en vergezichten tot stand gekomen met inbreng van stakeholders en ondernemers.⁷ Aan de ideeën en voorstellen voor ontwikkeling van de haven is echter nauwelijks uitvoering gegeven. Gezien deze ervaringen zijn er zorgen bij de werkgroep. Opnieuw ligt er met dit document een voorstel vanuit gebruikers en belanghebbenden van de haven. Maar wat zal de gemeente hier uiteindelijk concreet mee gaan doen?

Het politieke landschap verandert elke vier jaar. Daarbij hebben we te maken met de ambtelijke slagkracht van een kleine gemeente. Van gemeentelijke zijde lijkt er ook niet altijd vertrouwen te zijn in de intenties van inwoners en ondernemers. Deze onzekerheden leiden tot twijfels om gezamenlijk aan de slag te gaan met de haven van Oudeschild. Een ezel stoot zich geen twee maal aan dezelfde steen.

Wat is er nodig om vertrouwen in elkaar te hebben?

- Er is behoefte aan richting en visie.
- Er moeten knopen worden doorgehakt op het gebied van eigendom en zeggenschap.
- Er is behoefte aan gedeeld commitment. De beslissingsbevoegdheid ligt nu geheel bij de gemeente.
- Er is behoefte aan een slagvaardige organisatie. Wanneer we te lang wachten op de volgende stap gaat het momentum voorbij.
- Er is behoefte aan duidelijke afspraken met elkaar.
- Afspraken nakomen en het halen van vooraf overeengekomen plannen versterken het vertrouwen.

⁶ Bijlage IV.

⁷ Structuurvisie Texel 2009, 'Verkenning Haven Oudeschild, een sterke haven in 2025' (2014), Planet Texel (2014), TOV ondernemersplan 'ter Reede van Texel' (1995).

2.1 Visievorming Haven

Wij verbeelden ons een toekomstbestendige haven die aantrekkingskracht heeft op jeugd, toeristen en Texelaars. Een levendige en bruisende haven, authentiek en sfeervol, met plaats voor economische activiteiten op een schaal passend bij Oudeschild. Hiervoor is een nieuwe havenvisie nodig.⁸

De op de visie volgende gebiedsontwikkeling biedt kansen om dorp en haven meer te verbinden. Denk aan de mogelijkheid van verplaatsing van de jachthaven en het terugbrengen van de coupure. Ook kunnen oplossingen voor maatschappelijke opgaven als woningnood, mobiliteit, duurzaamheid, energie en klimaatadaptatie, stikstof- en CO2 reductie in de plannen worden opgenomen.

De algemene wens is dat we de charme van de haven willen behouden, terwijl we tegelijkertijd streven naar vergroting van de economische waarde (havenexploitatie) en verbetering van de functionaliteit, duurzaamheid en aantrekkelijkheid voor zowel inwoners als bezoekers. Wij zien de volgende mogelijke scenario's, eventueel gecombineerd:

- Historische haven van Erfgoed en Cultuur

De haven wordt omgetoverd tot een levendig maritiem museum, waar bezoekers kunnen genieten van de rijke maritieme geschiedenis en tradities van Texel. Interactieve exposities, ambachtelijke workshops, een visserijmuseum en culturele evenementen zullen een nostalgische sfeer creëren. Ook de bouw van een 'Batavia' kan hiertoe bijdragen.⁹

- een Multifunctionele Haven voor Toerisme en Recreatie

De haven van Oudeschild wordt ontwikkeld tot een veelzijdige bestemming voor toerisme en recreatie. Naast moderne aanlegfaciliteiten voor verschillende soorten vaartuigen, worden er aantrekkelijke recreatieve voorzieningen gecreëerd, zoals promenades, horecagelegenheden, winkels, een hotel, amusementsmogelijkheden en diverse activiteiten voor zowel bewoners als bezoekers.

- een Duurzame Haven gericht op een Groene Economie

De visie is om de haven van Oudeschild te positioneren als een model voor duurzaamheid en milieubewustzijn. Hierbij wordt ingezet op hernieuwbare energiebronnen, zoals zonne-energie om de havenactiviteiten van groene energie te voorzien. Tevens wordt gestreefd naar een nul-afvalbeleid en een circulaire economie, waarbij materialen worden hergebruikt en gerecycled.

- een Moderne Haven van Innovatie

De haven van Oudeschild wordt omgevormd tot een modern knooppunt voor innovatie en technologische vooruitgang met een innovatiecentrum dat startups en ondernemers ondersteunt bij het ontwikkelen van nieuwe technologieën en aquacultuur.

⁸ Zie ter inspiratie Havenplan Breskens, www.rho.nl/projecten/het-havenplan-breskens/ en Havenplan Harlingen www.portofharlingen.nl/havenbedrijf/havenvisie

⁹ In het verleden is een plan voor een openlucht museum en de bouw van een Batavia naar voorbeeld van Lelystad verregaand uitgewerkt door de Texelse Ondernemers Vrouwen (TOV) in het Ondernemersplan "ter Reede van Texel" (1995).

2.2 Wonen op de Haven

Afhankelijk van de gekozen visie kan "Wonen op de haven" verschillende vormen aannemen.

In het geval van een *Multifunctionele Haven voor Toerisme en Recreatie* kan een woonwijk worden ontworpen met directe toegang tot de havenpromenade en recreatiegebieden. Bewoners zouden kunnen profiteren van de nabijheid van winkels, restaurants en amusementsmogelijkheden, terwijl ze tegelijkertijd kunnen genieten van een prachtig uitzicht op de haven.

De *Historische Haven* vraagt om de bouw van huizen met een historisch aanzien. Ook kunnen historische panden worden gerestaureerd en omgebouwd tot een charmante en karakteristieke woonruimte. Dit zou bijdragen aan het behoud van het historische karakter van Oudeschild.

Denk bij een *Moderne Haven* aan moderne, energiezuinige appartementencomplexen rond de haven, met speciale aandacht voor de integratie van slimme technologieën.

Bij een *Duurzame Haven* zou de focus kunnen liggen op duurzame, ecologisch verantwoorde woningen die zijn gebouwd met milieuvriendelijke materialen en zijn voorzien van energie-efficiënte systemen. Deze woningen zouden ideaal zijn voor eco-bewuste bewoners en kunnen worden omringd door groene ruimtes, zoals gemeenschappelijke tuinen en verticale tuinen op gevels.

2.3 Toegankelijkheid van de haven:

Het creëren van een inclusieve en goed toegankelijke haven is een vereiste.

Net als bij de Woonfunctie kan gekeken worden hoe toegankelijkheid passend bij de visie kan worden vorm gegeven.

Een goede toegankelijkheid vraagt om investeringen in de infrastructuur, voldoende parkeergelegenheid voor auto en fiets, bereikbaarheid via verschillende vervoermiddelen en het bieden van hoogwaardige aanlegvoorzieningen voor verschillende typen vaartuigen. Verder zullen faciliteiten voor mensen met beperkte mobiliteit moeten worden gerealiseerd.¹⁰

Multifunctionele Haven voor Toerisme en Recreatie:

Toegankelijkheid kan hier worden bevorderd door het aanleggen van brede promenades en goed verlichte paden, ideaal voor rolstoelgebruikers, wandelaars en fietsers.

Historische Haven van Erfgoed en Cultuur:

Historische gebouwen en bestaande horeca rondom de haven worden waar mogelijk aangepast om de toegankelijkheid te garanderen zonder afbreuk te doen aan hun authentieke karakter.

Moderne Haven van Innovatie:

Toegankelijkheid kan worden verbeterd door te zorgen voor goed ontworpen, drempelvrije openbare ruimtes en loop- en fietspaden rondom de haven. Innovatieve technologieën kunnen worden gebruikt om digitale plattegronden en navigatiehulpmiddelen te creëren.

¹⁰ Dit is een wettelijke plicht volgens de Wet Gelijke behandeling handicap of chronische ziekte, 1 januari 2017

Duurzame Haven voor Groene Economie:

In dit scenario passen natuurpaden en houten loopbruggen. Verder kunnen er (meer) parkeerplaatsen voor elektrische voertuigen worden aangeboden met laadpalen om elektrische mobiliteit te ondersteunen en kan worden gedacht aan vervoer met elektrische bussen.

2.4 De Pitch Avond Haven Oudeschild

Welke ideeën die tijdens de pitch avond zijn ingebracht, passen in de uiteindelijke visie?

Van elke pitch is een samenvatting gemaakt, te vinden in bijlage II van dit document. In de pitches werden uiteenlopende ideeën gepresenteerd. Onderstaand een verdeling over verschillende categorieën. De uiteindelijke mix van functies zal afhangen van de lokale context, economische factoren, milieuoverwegingen en de visie van de gemeenschap voor de havenontwikkeling. Daarbij geldt dat sommige ideeën minder goed samengaan. Ook daarom is antwoord op de vraag wat we met de haven willen, van belang.

Waterwoningen: Oudeschild zou een mooie plek zijn voor woonboten/drijvende woningen, steigerwoningen of waterwoningen op drijvende platforms. Deze woningen bieden een luisterrijk uitzicht op de haven en bewoners zijn nauw verbonden met het water.

Woon-werkruimtes: realisatie van woon-werkruimtes voor jonge ondernemers, startups, ambachtslieden of kunstenaars die inspiratie halen uit het havenlandschap. Wellicht kunnen bestaande gebouwen (loodsen) hiervoor worden gebruikt. Hiermee blijft het karakter van de haven zoveel mogelijk behouden.

Toerisme en recreatie: meerdere pitches schetsen een haven met toeristische activiteiten als boottochten, zeil- en watersportactiviteiten en een hotel met een nautische uitstraling. Andere voorstellen zijn de bouw van een historisch fluitschip, een zwemschip, een Wavepool (365 dagen per jaar golfsurfen), een paviljoen met horeca, buiten-bioscoop, sauna, theater, kunst, locatie voor huwelijken (modulair op te bouwen), een attractie als This is Holland (een spectaculaire 5D flight experience) of een attractie met een virtual reality ervaring. Ook kleine aanpassingen als een kinderroute naar het speelschip met een tegelpad met opdruk van een krab, visjes e.d. geeft met weinig middelen een waardevol effect.

Commerciële activiteiten: genoemd werden een promenade, winkels, hotels, restaurants, cafés en andere horeca die zowel de Texelaar als toerist aantrekken.

Industriële activiteiten: denk aan lichte productie, verwerking van vis of andere producten, betonningsindustrie en behoud en waar mogelijk uitbreiding van de scheepsreparatiewerf van Damen.

Opslag en logistiek: opslaan, distribueren en verschepen van goederen biedt mogelijkheden naast overslag van agrarische producten.

Onderwijs en cultuur: huisvesting van educatieve instellingen, zoals maritieme scholen, leerplekken, musea, tentoonstellingsruimten en kunstgalerijen.

Duurzame ontwikkelingen: inzetten op zonne-energie, bevordering van elektrisch vervoer en innovaties als zeewierkweek en Tiny Oceans.

Cruise- en passagiersvervoer: de haven van Oudeschild als aanlegplek voor cruiseschepen. Verder kan worden gedacht aan een voetgangers- en fietsveerboot tussen Oudeschild en het vasteland.

Cultuurbehoud en erfgoed: een historische haven met daarbij behorende scheepsambachten, het overwinteren van historische schepen, een museumwerf waar botters en houten scheepjes gerestaureerd kunnen worden. Hierbij passen ook een museum en de bouw van een historisch fluitschip alsmede informatieve en educatieve locaties om bezoekers bewust te maken van de lokale geschiedenis en cultuur.

3.1 Havenexploitatie

Wij zien diverse mogelijke inkomstenbronnen voor de dekking van de havenexploitatie. De inkomstenbronnen hangen samen met de visie voor de haven. De visie is immers leidend voor de activiteiten en de daarbij behorende inkomstenbronnen.

De visievorming kan binnen één tot twee jaar gerealiseerd worden. Daarna volgt een fase van uitvoering die afhankelijk van de keuzes 3 tot 10 jaar zal duren. Om het tekort op de exploitatie gedurende de komende jaren zoveel mogelijk te beperken, adviseren wij:

- bestaande inkomstenbronnen op korte termijn te optimaliseren
- nieuwe bronnen die weinig investering vergen, toe te voegen
- en de huidige uitgaven te verminderen.

Hieronder geven wij aan welke mogelijkheden wij zien voor verbetering van de exploitatie van de haven van Oudeschild. Eerst volgt een overzicht van diverse inkomstenbronnen die de gemeente zou kunnen overwegen

3.2 Mogelijke inkomstenbronnen bij verschillende visies

Onroerendezaakbelasting (OZB): OZB wordt geheven op vastgoed, inclusief woningen en commerciële gebouwen. Bij woningbouw en bouw van hotels, restaurants en winkeltjes zullen de inkomsten uit OZB toenemen.

Precariobelasting: Precario wordt opgelegd aan bedrijven als vergoeding voor het gebruik van openbare grond voor bijvoorbeeld terrassen, reclameborden en kraampjes. Het is een manier voor gemeenten om extra inkomsten te genereren en tegelijkertijd de lokale ruimte efficiënt te beheren.

Baatbelasting: Baatbelasting wordt geheven op vastgoedeigenaren in een bepaald gebied dat profiteert van verbeteringen in infrastructuur of openbare voorzieningen. Het is een methode om de financiering van specifieke lokale projecten te verzekeren, waarbij degenen die er het meest van profiteren bijdragen aan de kosten.

Liggelden: Voor gemeenten met havens vormen liggelden een bron van inkomsten. Liggelden zijn vergoedingen die worden betaald door schepen en boten die aanleggen in de haven en kunnen variëren op basis van de grootte en duur van het verblijf.

Pacht en verhuur: Als de gemeente gronden of ander onroerend goed bezit, kan ze die verpachten of verhuren om een aanvullende inkomstenstroom te creëren.

Inkomsten uit grondverkoop: Verkoop van grond levert de gemeente eenmalige inkomsten op.

Inkomsten uit energieopwekking: Gemeenten kunnen investeren in duurzame energieopwekking, zoals zonnepanelen of windturbines, en inkomsten genereren door energie te verkopen aan het elektriciteitsnet.

Inkomsten uit overslag: Met de havenfaciliteiten in Oudeschild kunnen inkomsten worden gegenereerd uit de overslag van goederen en ladingen.

Toeristenbelasting: Voor personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente is ingeschreven, heffen gemeenten belasting voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente. Ook kan watertoeristenbelasting worden geheven voor het houden van verblijf op een vaartuig die aanwezig is in wateren binnen de gemeente.

3.3 Bestaande inkomstenbronnen optimaliseren en uitbreiden met nieuwe bronnen

De gemeente Texel heeft in de huidige situatie inkomsten uit liggelden, pacht en overslag. Het advies is om op de korte termijn deze inkomstenbronnen te optimaliseren. Uitgangspunt daarbij moet zijn dat daar geen of weinig investeringen voor nodig zijn. Een ander uitgangspunt is dat de belastingdruk en de hoogte van pacht, huur en liggelden binnen redelijke grenzen moet blijven.

Liggelden: de tarieven van liggelden moeten redelijk zijn. Dit kan worden beoordeeld door de tarieven te vergelijken met de benchmark. Wij denken dat de gemeente zou moeten onderzoeken of vergroting van het gebruik van de ligplaatsen jaarrond mogelijkheden biedt voor verhoging van de inkomsten. Ons idee daarbij is om in de zomer cruiseschepen te ontvangen en in de winter (rivier)cruiseschepen en/of historische schepen te 'stallen' in de haven van Oudeschild. Hiertoe kunnen contracten worden gesloten. Bij één lid van de werkgroep is bekend dat er belangstelling voor de overwintering van cruiseschepen. Deze partij zou ook bereid zijn te investeren in een drijvende stijger.

Pacht: de hoogte van pacht moet marktconform zijn. Dit kan worden beoordeeld door vergelijking met de benchmark. Damen Shipyard heeft plannen voor verplaatsing van de werkplaats aan de Schilderweg naar een locatie op de haven. Ook wil Damen meer schepen naar het dok van Oudeschild halen. Wellicht geven deze plannen mogelijkheden voor vergroting van de inkomsten voor de gemeente.

Overslag: de bestaande overslag kan worden uitgebreid. Ook bestaat er binnen de werkgroep een idee om bij de overslag een kleine opslag over het gewicht te berekenen, vergelijkbaar met de systematiek van de visafslag.

Door een toeslag per ton te rekenen voor goederen die geladen of gelost worden kunnen er naast het liggeld opbrengsten gegenereerd worden. uitvoering van dit plan kan vrij eenvoudig uitgevoerd worden via de havenmeester. Zodra een schip aangemeld wordt voor overslag kunnen de maximaal te laden tonnen alvast geregistreerd worden. Indien een schip vol beladen wordt worden deze tonnen tegen de toeslag in rekening gebracht bij de begunstigde partij voor de te laden of lossen goederen. Het is dus van belang dat deze toeslag niet via de scheepseigenaar verrekend wordt. Mocht een schip niet volledig vol raken zal deze in samenspraak met de havenmeester geijkt moeten worden en worden de daadwerkelijke geladen/geloste tonnen in rekening gebracht.

Het overzicht op de vorige pagina noemt een aantal andere potentiële inkomstenbronnen voor de gemeente. De komst van een hotel bijvoorbeeld levert meer toeristenbelasting op alsmede OZB en pacht. Uitbreiding van de bedrijvigheid op de haven zou tot meer precario kunnen leiden. Baatbelasting is ook een mogelijkheid. Wel moet er voor worden gewaakt dat exploitanten met een stapeling van belasting te maken krijgen boven op alle andere bedrijfslasten.

3.4 Minder uitgaven

Naast verhogen van de inkomsten kan via vermindering van de uitgaven een (meer) sluitende begroting worden bereikt. Enkele van de grootste kostenposten bij de exploitatie van een haven:

Personeelskosten: wellicht kan de haven met minder personeel door samenwerking met de exploitant van de jachthaven. Ook kan gekeken worden of de inzet van technologie kan bijdragen tot vermindering van personele inzet.

Onderhoud Infrastructuur: dit betreft het onderhoud van onder meer kades, steigers, aanlegplaatsen, en dokken. Deze fysieke elementen vormen de basis van de haven en moeten regelmatig worden geïnspecteerd en gerepareerd om veiligheid en functionaliteit te garanderen. Voor de haven van Oudeschild staan grote onderhoudsposten op de planning de komende jaren. Hierop zou kunnen worden bezuinigd door waar mogelijk fysieke elementen te schrappen. Denk aan het opheffen van een gedeelte van de kade waardoor onderhoud achterwege kan blijven.

Onderhoud van gebouwen en voorzieningen: Havenfaciliteiten zoals kantoren, opslagruimtes en openbare voorzieningen zoals sanitaire gebouwen en parkeerplaatsen moeten worden onderhouden om goede dienstverlening aan zowel schippers als bezoekers te garanderen. Ook hier zou kunnen worden gekeken naar besparingsmogelijkheden. Zo zou een toiletjuffrouw/man als zelfstandige de sanitaire voorzieningen kunnen exploiteren i.p.v. voor het schoonhouden een schoonmaakbedrijf in te huren.

4. Eigendom

De gemeente Texel moet een besluit nemen over het eigenaarschap van de haven van Oudeschild. Wenst zij zelf eigenaar te blijven of is het beter de haven op afstand van de gemeente te zetten?

Het overdragen van eigendom van de haven van Oudeschild is een complexe beslissing die afhangt van verschillende factoren, waaronder juridische, financiële, economische en beleidsmatige overwegingen. Voordat de gemeenteraad hierover een beslissing kan nemen, dient de gemeente een grondige analyse te laten uitvoeren omtrent juridische-financiële consequenties. Er zijn verschillende mogelijke constructies die de gemeente Texel zou kunnen onderzoeken.

Onderstaand drie opties:

Verkoop aan een particuliere partij: De gemeente kan ervoor kiezen om het eigendom van de haven aan een particuliere partij te verkopen. Bij het overwegen van deze optie moet de gemeente ervoor zorgen dat de nieuwe eigenaar de haven op een manier zal beheren die in lijn is met de belangen van de gemeenschap en de economische ontwikkeling van het gebied.

Publiek-private samenwerking (PPS): In plaats van volledige eigendomsoverdracht kan de gemeente ervoor kiezen om een publiek-private samenwerking aan te gaan. Dit houdt in dat de gemeente een deel van het eigendom behoudt en samenwerkt met een particuliere partij om de haven te ontwikkelen en te beheren. Dit kan de gemeente meer controle geven over de ontwikkeling en exploitatie van de haven, terwijl ze toch kan profiteren van de expertise en middelen van de particuliere partner.

Langdurige erfpacht: Een andere optie is om het eigendom van de haven niet volledig over te dragen, maar om het voor een langdurige periode te verhuren via erfpacht aan een derde partij. Hierbij behoudt de gemeente juridisch eigendom, maar staat de gemeente exploitatie en ontwikkeling van de haven toe aan de erfpachter. Dit kan inkomsten genereren voor de gemeente waarbij tegelijkertijd enige mate van controle wordt behouden.

5. Onze aanbevelingen aan het college van de gemeente Texel

- 1.** Neem de beantwoording van de vragen geformuleerd onder paragraaf 1.2 ¹¹ als leidraad om een levendige, bruisende haven van Oudeschild met een zo sluitend mogelijke exploitatie te bereiken.
- 2.** Geef vooraf commitment en duidelijkheid over de wijze van samenwerking tussen gemeente en organisaties waarbij wederzijds vertrouwen is over de uitvoeringsfase. Hierbij hoort een planning en verdeling van taken en bevoegdheden.
- 3.** Om het commitment te verankeren kan worden gedacht aan een intentieverklaring of andere harde afspraak, waarin gemeente en betrokkenen vastleggen hoe realisatie van gedragen plannen kan worden geborgd. Dit kan op korte termijn worden opgesteld.
- 4.** Onderzoek voor- en nadelen van een PPS constructie.
- 5.** Start dit jaar nog met een traject van visievorming.
- 6.** Betrek stakeholders bij elke fase om transparantie te bevorderen en steun te krijgen voor de uitvoering van de visie.
- 7.** Zorg voor een effectieve communicatiestrategie om alle belanghebbenden en het bredere publiek te informeren en te betrekken bij de havenvisie en -ontwikkelingen.
- 8.** Laat de visie vaststellen door de gemeenteraad waarbij richting wordt gegeven aan het gewenste soort haven en de bijbehorende functies.¹²
- 9.** Bepaal in het voortraject hoe keuzes worden gemaakt voor de programmering op de haven.
- 10.** Put uit de plannen die in het verleden zijn gemaakt en uit de bijgesloten pitches, waarbij de indieners samen met gemeente optrekken om de plannen uitgevoerd te krijgen. De gemeente heeft hierin een rol als vergunningsverstrekker.
- 11.** Optimaliseer de inkomsten uit liggelden, pacht en overslag en onderzoek mogelijkheden de inkomstenbronnen uit te breiden. Dit kan op korte termijn.
- 12.** Schakel een deskundig bureau in voor een kostenanalyse met het oog op een efficiëntere exploitatie. Ook dit kan op korte termijn.
- 13.** Kijk bij de keuzes voor toekomstige programmering op de haven naar andere potentiële inkomensbronnen.¹³

¹¹ Een overzicht van de vragen is te vinden in bijlage III.

¹² Zie paragraaf 2.1.

¹³ Zie paragraaf 3.3. laatste alinea.

Bijlage I Leden Werkgroep

Deelnemers werkgroep Haven Oudeschild in alfabetische volgorde:

Frido Boom

Sijb Dros

Immetje Duin

Jan Simon de Haan

Alexander Henny

Tjaart Hoeksema

Hennie Huisman

Willem Jan Kraanen

Sandor Mantje

Saskia Poelman

Renate Smidt

Maarten Drijver en Esther Krijnen zijn als vertegenwoordigers van de visserij geïnformeerd over dit document. Esther Krijnen is als gast bij de laatste bijeenkomst van de werkgroep aanwezig geweest.

De dorpscommissie Oudeschild is geïnformeerd over het initiatief van TOP m.b.t. de pitch avond Haven, de werkgroep Haven Oudeschild, en het in dit stuk voorgestelde vervolgproces (visievorming).

Bijlage II De Stakeholders

Het ontwikkelen van een havenvisie is een complex proces dat betrokkenheid vereist van verschillende belanghebbenden, de *stakeholders*. Wie zijn stakeholders van de Haven Oudeschild?

Uiteraard is dat de **gemeente** zelf als eigenaar én als lokale overheid. In deze laatste functie is de gemeente verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening, vergunningen en algemene beleidskaders. Als eigenaar verzorgt de gemeente exploitatie en onderhoud van de haven van Oudeschild.

De jachthaven wordt beheerd door de **Waddenhaven Texel BV** die daarmee belanghebbende is.

Stakeholders zijn ook de gebruikers van de haven: de nog aanwezige **visserij**, de **CIV**, **rondvaarbotten** en andere **aanbieders van toeristische tochten**, de **Watersportvereniging**, **LTO**, **Damen Shipyard**, **Horeca Texel**.

RWS en **HHNK** zijn betrokken vanwege regelgeving, infrastructuur en maritieme veiligheid.

Bedrijven en winkels in de directe omgeving van de haven hebben een belang bij de ontwikkeling, omdat het toerisme en handel kan beïnvloeden. **Kaap Skil** is eveneens een belangrijke partij. Deze ondernemers en het museum kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van plannen die de toeristische aantrekkingskracht van de haven vergroten.

De mening van de **inwoners** van Oudeschild is van groot belang, aangezien zij de dagelijkse impact van de havenontwikkeling ervaren. Enquêtes en vergaderingen kunnen worden gebruikt om hun input te verzamelen en natuurlijk mag de **dorpscommissie Oudeschild** niet ontbreken.

Op basis van de verzamelde informatie en de input van de stakeholders kunnen lange termijn doelstellingen en een inspirerende visie voor de toekomst van de haven geformuleerd worden.

Bijlage III Welke vragen moeten worden beantwoord?

1. *Wat willen we met de haven?*
2. *Welke visie heeft draagvlak binnen de gemeenschap van Oudeschild en daarbuiten?*
3. *Welke functies en voorzieningen passen binnen de visie? Hoe dragen deze functies en voorzieningen bij aan de exploitatie van de haven?*
4. *Wat is de status van eerdere plannen en visies?¹⁴*
5. *Wat is de reden dat deze plannen niet zijn uitgevoerd?*
6. *In hoeverre passen de plannen voor de Piet Adema bij de nog te maken visie?¹⁵*
7. *Gaat de gemeente zelf uitvoering geven aan het proces van visievorming en uitvoering of gaat de gemeente hiervoor andere partijen benaderen?|*
8. *Hoe staat de gemeente tegen een op te richten havenbedrijf?*
9. *Welke ideeën die tijdens de pitch avond zijn ingebracht (en mogelijk kunnen andere ideeën worden toegevoegd),¹⁶ passen in de visie?*
10. *Welke inkomstenbronnen kan de gemeente toevoegen aan de bestaande en hoe kunnen bestaande inkomsten worden geoptimaliseerd?*
11. *Welke activiteiten die inkomsten genereren botsen met potentieel nieuwe, wellicht beter renderende activiteiten?*
12. *Welke besparingen op kosten van beheer en onderhoud zijn mogelijk?*
13. *Moet de gemeente eigenaar blijven of moet de haven op afstand van de gemeente worden gezet en in welke juridische vorm wordt dit gezeten?*

¹⁴ Zie 'Verkenning Haven Oudeschild, een sterke haven in 2025' (2013) met daarin ook een inventarisatie van voorstellen (bijlage 3). Deze verkenning is in 2014 in de gemeenteraad behandeld <https://www.texel.nl/wpcontent/uploads/2021/04/Verkenning-haven-Oudeschild-Bijlagen.pdf>

Zie verder de Structuurvisie Texel 2009 en Planet Texel (2014).

¹⁵ Minister Adema stelt EUR 30 miljoen beschikbaar voor de Nederlandse visserij. In september 2023 wordt besloten over de voorstellen voor onder meer de haven van Oudeschild.

¹⁶ Uit de structuurvisie Texel 2009, de voorstellen in de 'Verkenning Haven Oudeschild, een sterke haven in 2025' (2014), de ideeën vanuit Planet Texel (2014), de voorstellen voor de Adema gelden (2023).

Bijlage IV De Pitches

Pitch 1

AquaTexture

Ingediend door

Alexander Henny (architect)

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. Wat is de kern van het idee?

Realisatie van drijvende woningen bij de haven van Oudeschild. Op Texel is een tekort aan woningen en bouwlocaties. Drijvende woningen kunnen hier een oplossing bieden.

Daarnaast zijn drijvende woningen een bijzondere woonvorm en zeer gewild. Verder zullen deze bouwwerken als bezienswaardigheid de aandacht trekken van een breder publiek.

Andere voordelen zijn: impuls voor de plaatselijke werkgelegenheid, financieel rendabele invulling van de locatie, drijvende woningen kunnen makkelijk verplaatst en herbestemd worden, drijvende woningen zijn een duurzame woonvorm en op het water wonen is gewild.

2. Wat is er nodig om dit idee te realiseren?

- Er moet onderzoek worden gedaan naar de mogelijkheden van drijvende woningen (waar kunnen deze liggen, hoeveel, conflicterend met andere functies op de haven?)
- Er zal een bestemmingsplan moeten worden gemaakt
- Er moeten vergunningen worden afgegeven
- Er zal een infrastructuur moeten worden gemaakt om de woningen te kunnen bereiken.

3. Wie zou dit project kunnen uitvoeren?

De gemeente zou dit project zelf ter hand kunnen nemen of aan een projectontwikkelaar kunnen overlaten. Een andere partij zou kunnen zijn een havenbedrijf.

4. Wie zou in dit project willen investeren?

Voor een dergelijk plan zijn investeerders te vinden.

5. Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?

De verkoopopbrengsten kunnen eenmalig aan de havenexploitatie bijdragen. Verhuur en liggeld zullen een doorlopende inkomstenbron opleveren. Ook kan worden gedacht aan het instellen van een baatbelasting voor de aanwezige infrastructuur. Het idee draagt verder bij aan de levendigheid van de haven en lokale economie.

6. Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?

Middellange termijn i.v.m. onderzoek naar haalbaarheid en mogelijke ligplaatsen, maken van een bestemmingsplan, vergunningentraject en uitvoering.

Pitch 2

Blauwe Polder

Ingediend door

Marc van Rijsselberghe

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

De ontwikkeling van zeewaddenwier tot gecertificeerde zeesla. Zeewater wordt opgevangen en gebruikt voor de teelt van zeewier. Het zeewier vormt een grondstof voor meststof en kruidenmixen. Als meststof kan het worden gebruikt om plantgezondheid en biodiversiteit in de zilte landbouw te verbeteren.

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Voor zeewierkweek op zee is vergunning van het ministerie nodig. Onderzocht zal moeten worden of hier een goede plek voor is te vinden buiten de haven van Oudeschild, waar andere activiteiten geen hinder van ondervinden en waar de omstandigheden voor zeewierkweek gunstig is.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

Het bedrijf Waddenwier dat is gevestigd op Texel. Specialiteit is het kweken van zeewier op land op een duurzame en milieuvriendelijke manier. Waddenwier wil samenwerken met Salt Farm Foundation om een duurzame zeeboerderij op het land op te zetten en te werken aan het vinden van de juiste commerciële strategie voor de producten van de zeeboerderij.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Het project is innovatief en zal de eerst volgende jaren afhankelijk zijn van subsidies van fondsen.

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

Levert geen financiële bijdrage aan de havenexploitatie. Wel draagt het bij aan duurzaamheidsdoelstellingen, plantgezondheid en mogelijk verbetering van de biodiversiteit. Eventueel zou kunnen worden gekeken naar mogelijkheden van tegen betaling openstelling voor het publiek met rondleiding en educatieve workshops, ook voor scholen.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Er is nog geen verdienmodel voor het kweken van zeewier. Productie is alleen rendabel wanneer het massaal gebeurt. Zover zijn we nog niet en de afzetmarkt is nog te klein. De Wageningen Universiteit & Research heeft meerdere onderzoeken gedaan en verwacht dat we in 2031 veel verder zijn. Zie onder de bevindingen van de WUR.

Samenvatting WUR Rapport Zeewier, oogst van de toekomst d.d. 7 juli 2016

1.6 Aanbevelingen

- De marktpotentie van zeewier lijkt onbetwist. De groeiende aandacht voor zeewier leidt tot vele start ups van bedrijven. 'I sea pasta' (een zeewier Himanthalia elongata (zee spaghetti) die lijkt op, en gebruikt kan worden als, tagliatelle), 'the Dutch Weedburger',.... enz. Het zijn startups die hun producten direct op het bord van de consument brengen. De Dutch Weedburger wordt inmiddels naar Frankrijk geëxporteerd, de man achter 'I sea Pasta' heeft grote ambities om exponentieel te groeien.
- T.a.v. van Noordzee; Zeewierteelt op volle zee is vooralsnog financieel niet haalbaar. We bevelen aan om arrangementen voor meervoudig ruimte gebruik op zee op te stellen waarbij maximale synergie gezocht moet worden(zie onze visie).
- We hebben ons in dit project beperkt tot drie robuuste soorten waarvan er eigenlijk maar 2 nader zijn onderzocht. Er zijn veel meer soorten met evenzo kansrijke toepassingen; bijv. roodwieren zoals Palmaria palmata (dulse), maar ook bruinwieren die verschillende toepassingen hebben op verschillende locaties.
- Er is behoefte aan meer onderzoek. De fundamentele kennis is ook van belang voor het kweken van soorten. Door de opkomende "I sea Pasta" is er een behoefte om Himanthalia te telen. Dit lijkt nu een lastig te telen soort te zijn, maar serieus onderzoek is er nog niet naar gedaan. Ook voor bepaalde roodwieren groeit er een behoefte aan teelt.
- De zoektocht naar teeltlocaties is een integrale optimalisatie. De fysieke en chemische omstandigheden op de teeltlocatie bepalen de (tijdsafhankelijke) samenstelling van het zeewier. Dit werkt naar twee kanten. Zeewier heeft ecosysteemdiensten die we ten behoeve van beheersopgave kunnen inzetten. Anderzijds, de samenstelling van het zeewier wordt ook bepaald door de teeltlocatie.
- Niet alleen zeewierkweek, maar ook andere vormen van aquacultuur zullen in de toekomst verder offshore gaan. Ontwikkelingen in offshore engineering m.b.t. kweekfaciliteiten, informatiesystemen zullen ook andere bedrijfstakken ten goede komen, ontwikkelingen in deze takken kunnen ook gebruikt worden in de zeewiercultuur.
- En omdat de teelt nog in de kinderschoenen staat, is dat met de procestechologie niet anders. Dit rapport bevat een eerste biorefinery processchema. Dat moet echter geoptimaliseerd worden naar meer soorten en meer stoffen, waarbij gestreefd wordt naar optimale valorisatie van alle hoofd- en bijproducten.
- In onze visie liggen er over 15 jaar grote zeewiervelden in multifunctionele offshore locaties. Met een totale oppervlakte van 5000 km² op het Nederlandse deel van de Noordzee draagt zeewier substantieel bij aan transitie naar duurzame eiwitvoorziening én naar een overgang van fossiele naar duurzame energie.

Pitch 3

Bruisende haven

Ingediend door

Jord Kuiken

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

Een authentieke bedrijvige haven met cruiseboten, een veerdienst voor voetgangers en fietsers, een elektrische bus en taxi, tattooshops, kledingwinkeltjes, een dagelijkse versmarkt met lokale producten, kunst, bruine kroegen en hotels. Grootwinkelbedrijven en ketens mogen zich hier niet vestigen. Verder is er mariene aquacultuur en zilte teelt, het DOK van Damen, een informatiecentrum samen met VVV over de (historische) visserij in Oudeschild. Er wordt een (niet gekozen) Skiller Burrie aangesteld die het vermogen heeft de partijen op de haven te binden en de kernwaarden van de bruisende haven bewaakt.

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Het idee betreft een scala aan ondernemersactiviteiten gericht op een levendige haven in combinatie met duurzaam vervoer en innovatieve toepassingen. Er zal een haalbaarheidsstudie moeten komen voor het plan om het havengebied van Oudeschild uit te breiden met winkeltjes, bruine kroegen en een versmarkt. Aandachtspunten: is dit rendabel te krijgen? Effect op andere dorpen zoals Den Burg en de Koog en het kunstdorp Den Hoorn? M.b.t. hotels zal er een beleidswijziging moeten komen om bedden uit te geven. De haveninfrastructuur moet voldoen aan de vereisten van de cruiseboten. Er moet een goede wegeninfrastructuur zijn voor verkeersbewegingen en passantenstromen. Verder is nodig een bestemmingsplan, vergunningen en ondernemende mensen die hiermee aan de slag willen.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

Ondernemers en investeerders die hierin mogelijkheden zien.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Ondernemers/start ups, gemeente, Stift, Waddenfonds, andere subsidie partijen met het oog op duurzaam vervoer en innovaties.

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

Inkomsten uit pacht van de winkeltjes en liggelden van de cruiseboten en de veerdienst. Extra slaappleatsen leveren toeristenbelasting op. Verder zal dit de gemeente extra precario opleveren. Het idee draagt bij aan de levendigheid van de haven en lokale economie.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Uitvoering kan op lange termijn. Een dergelijk plan zal al gauw 10 jaar vergen om tot realisatie te komen. Deze termijn is nodig voor planvoorbereiding, maken van een bestemmingsplan, het doorlopen van een vergunningstraject en realisatie. Een gefaseerde aanpak is mogelijk. Ook kunnen bepaalde elementen die gemakkelijker uit te voeren zijn, eerst worden opgepakt of worden gecombineerd met andere ideeën.

Pitch 4

Damen Dok

Ingediend door

Jelle Loosman, Coen Schoonheden en Nick Brouwe

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. Wat is de kern van het idee?

Damen heeft een Dok in Oudeschild en wil zoveel mogelijk de 'overloop' van het dokwerk uit Den Helder onderbrengen op Texel. Damen wordt geraakt door de sanering van de kottervisserij; dit heeft effect op het aantal droogzettingen zowel op Texel als Den Helder. Damen is vanaf 1 juli 2023 intensief de markt aan het bewerken om een zo groot mogelijk aantal droogzettingen van allerlei voertuigen op Texel te bewerkstelligen. Om kosten efficiënter te werken wordt gedacht aan verplaatsing van de werkplaats aan de Schilderweg naar een locatie op de haven van Oudeschild.

2. Wat is er nodig om dit idee te realiseren?

Het idee betreft behoud van deze bedrijvigheid in de haven van Oudeschild. Damen heeft een DOK in de haven en een erfpachtcontract.

Damen ziet ideeën als woningbouw en/of woonboten op de haven eerder als een bedreiging dan als een goede ontwikkeling. De bedrijvigheid op de haven zal leiden tot overlast voor aanwonenden. In de huidige situatie komt het regelmatig voor dat eigenaren van boten in de jachthaven aangeven dat zij overlast ervaren.

3. Wie zou dit project kunnen uitvoeren?

Damen (voortzetting bestaande activiteit).

4. Wie zou in dit project willen investeren?

Het DOK ligt er, er zijn geen extra investeringen nodig.

5. Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?

De inkomsten betreffen pacht en liggelden. Een hogere bijdrage aan de havenexploitatie is mogelijk door een hogere opbrengst aan liggelden bij meer schepen naar het DOK en mogelijk huurinkomsten bij verplaatsing van de werkplaats aan de Schilderweg.

6. Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?

Het project betreft behoud en uitbreiding van de werkzaamheden van Damen. Daarnaast verplaatsing werkplaats. Dit is op korte termijn te realiseren.

Pitch 5

Havenpaviljoen

Ingediend door

Evert Klinkenberg en Hans Schuit

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

Het realiseren van een zwemschip. Door het in onbruik raken van de visserijhaven ontstaat een klein binnenwater met de eigenschappen en veiligheid van een kleine plas maar verbonden met het water van de Waddenzee. Het voorstel is om een paviljoenachtig schip in de haven te leggen om zo het nieuwe water toegankelijk te maken voor een veelzijdig gebruik. Het paviljoen kan worden gebruikt voor horeca, zwemmen, suppen, buiten bioscoop, sauna, yoga, huwelijken, theater- en kunstlocatie, enz. Het eenvoudig geconstrueerde paviljoen bevindt zich boven een betonnen bak welke het mogelijk maakt om onder water geluid intensieve activiteiten (zonder overlast voor mens en natuur) te doen. In de toekomst kan het havenpaviljoen met modules worden uitgebreid zodat er uiteindelijk een heel haven-dorp van activiteiten aan het wateroppervlak kan ontstaan.

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Onderzocht moet worden of dit idee niet botst met andere functies. Verder moet duidelijk zijn of het past binnen de bestemming (of dat het bestemmingsplan kan worden gewijzigd) en welke vergunningen er nodig zijn. Er moet een plan komen voor bereikbaarheid en benodigde infrastructuur.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

Ondernemers en investeerders die hierin mogelijkheden zien. Ook een havenbedrijf zou dit kunnen oppakken.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Ondernemers, investeerders, Stift, Waddenfonds en andere subsidie partijen.

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

De gemeente kan liggeld/pacht vragen. De gemeente zou baatbelasting kunnen ter compensatie voor infrastructuur en voorzieningen (baatbelasting). Het idee draagt bij aan de levendigheid van de haven en lokale economie.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Uitvoering op lange termijn. Plannen moeten worden uitgewerkt, er zullen onderzoeken nodig zijn, ondernemers en financiering moeten worden gezocht, het bestemmingsplan moet worden aangepast, vergunningen moeten worden verstrekt en de bouw moet worden gerealiseerd.

Pitch 6

Historisch Fluitschip

Ingediend door

Kees Groenewoud

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

Met kansarme mensen op ambachtelijke wijze een replica bouwen van een historisch fluitschip of spiegelschip. Deze schepen staan als transportmiddel aan de basis van de welvaart van heel Nederland. De Reede van Texel was een wereldhaven. Een dergelijke replica past goed bij de Reede en versterkt de verhalen rondom het Palmhoutwrak.

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Een organisatie om dit project uit te werken en te realiseren samen met leermeesters.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

De bouw van een fluitschip kan een sociaal werkproject zijn waarbij voormalige vissers hun kennis en hun arbeid kunnen inzetten en een bijdrage kunnen leveren aan de exploitatie.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Er zullen subsidiefondsen moeten worden aangeschreven.¹⁷

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

Inkomsten voor de havenexploitatie zijn hier niet uit te verwachten. Wel zal het toeristen naar Oudeschild trekken, hetgeen ten goede zal komen aan de lokale economie. Het idee draagt bij aan de levendigheid van de haven en past bij de onderwaterarcheologie en bij het museum Kaap Skil.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Het project is op middellange termijn te realiseren. De voorbereiding kost al snel enkele jaren. Als mensen en middelen bij elkaar zijn gebracht en er een blauwdruk is voor het maken van het schip kan worden gestart.

¹⁷ In het verleden is een dergelijk plan naar voorbeeld van Lelystad (Batavia) uitgewerkt door de Texelse Ondernemers Vrouwen (TOV).

Pitch 7

Historische haven met daarbij behorende scheepsambachten

Ingediend door

Saskia Poelman

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

Maak van de haven van Oudeschild een haven met historische aanblik door (naar voorbeeld van vele steden zoals bijvoorbeeld Alkmaar, Den Haag, Katwijk en Vreeswijk) gedurende het hele seizoen of alleen het winterseizoen (oktober t/m april) ligplaatsen voor varende erfgoed beschikbaar te stellen. Het aanzien van de monumentale schepen geeft de haven een positieve impuls en ligplaatsen zijn flexibel in te vullen.

De ligplaatsen worden per maand of per periode (3 tot 6 maanden) verhuurd tegen een gereduceerd (winter)tarief. Drinkwater, afzuiginstallatie en stroom (220V en 380V) zijn beschikbaar. Het gaat om (niet commerciële) schepen van minimaal 75 jaar oud in originele staat. Een presentatie spandoek met informatie over het schip en interactie met publiek, waarbij mogelijk ambachten worden getoond, behoren tot de mogelijkheden. In het zomerseizoen kan de steiger optioneel dienst doen als passantenplaats voor traditionele plezierjachten tegen dagtarief.

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Er is een loopbrug nodig alsmede sanitair en elektra en vuilwaterafvoer.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

De gemeente of een havenbedrijf.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Gemeente en subsidiepartijen als Stift.

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

De inkomsten betreffen liggelden voor schepen. Voor een winterseizoen gemiddeld €800,- per schip zonder sanitair. Zomertarief passanten €0,80 per m² exclusief toeristenbelasting. Het idee draagt bij aan de levendigheid van de haven en lokale economie.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Het project is op korte termijn te realiseren. De infrastructuur moet op orde zijn/worden gebracht en er moet contact worden gelegd met de Landelijke Vereniging tot Behoud van het Historische Bedrijfsvaartuig.

Pitch 8

Hotel congrescentrum

Ingediend door

Rith Groot en Frido Boom

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. ***Wat is de kern van het idee?***

Realisatie van een Hotel/congrescentrum op het terrein van de voormalige asfaltcentrale bij de haven van Oudeschild. Aantrekkelijk ontwerp in de vorm van een boeg van een schip. Het hotel biedt accommodatie aan gasten maar ook aan bezoekers van congressen. Dit komt ten goede aan de levendigheid in Oudeschild en aan de gevestigde ondernemers.

2. ***Wat is er nodig om dit idee te realiseren?***

- Er moet een bestemmingsplan worden gemaakt.
- Er is vergunning nodig voor de bouw van een hotel met 400 bedden.
- De bedden zijn niet aanwezig op de locatie en de gemeente geeft geen bedden uit (het aantal slaapplekken is bevroren) dus is er aanpassing van het beleid nodig m.b.t. de bedden.
- De infrastructuur zal voldoende geschikt moeten zijn om het hotel te kunnen bereiken, voor gasten en voor toeleveranciers.

3. ***Wie zou dit project kunnen uitvoeren?***

Rith Groot, eigenaar van familiehotel Zuiderduin in Egmond en van andere hotels in Noord Holland wil dit project uitvoeren.

4. ***Wie zou in dit project willen investeren?***

De ondernemer neemt de investering op zich. Daarnaast moet er door de gemeente worden geïnvesteerd in de infrastructuur.

5. ***Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?***

Het hotel int toeristenbelasting van de gasten. Dit genereert jaarlijks een extra bedrag aan toeristenbelasting door de uitbreiding van het beddenareaal. Dit deel van de Toeristenbelasting kan worden bestemd voor de havenexploitatie. De grond kan in pacht worden gegeven. Het idee draagt bij aan de levendigheid van de haven en lokale economie. Het ontwerp versterkt het maritieme karakter van Oudeschild.

6. ***Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?***

Het project is op middellange termijn te realiseren. Er is een termijn nodig voor aanpassing beleid, maken van een bestemmingsplan, doorlopen vergunningstraject en voor de bouw.

Pitch 9

Jeugd - Educatie

Ingediend door

Rene Jager

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

Een aantrekkelijke haven voor de jeugd door het realiseren van opleidingen en door van de haven een 'fun' locatie te maken. M.b.t. een opleiding wordt gedacht aan het terrein waar nu Structon zit. Het idee is om daar een museumwerf van te maken waar botters en houten scheepjes gerestaureerd kunnen worden. In samenwerking met Texel Academy of een andere MBO opleiding kan het Texels onderwijsaanbod hier worden uitgebreid. M.b.t. 'fun' wordt gedacht aan Wave Pool Texel, een wave pool met perfecte golf waar je 365 dagen per jaar kunt golfsurfen. Zie voorbeeld Rotterdam midden in de stad (<https://rif010.nl/>).

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Onderzocht moet worden of dit idee niet botst met andere functies. Verder moet duidelijk zijn of het past binnen de bestemming (of dat het bestemmingsplan kan worden gewijzigd) en welke vergunningen er nodig zijn. Er moet een plan komen voor bereikbaarheid en benodigde infrastructuur. Leermeesters en Texel Academy zijn nodig om er een erkende opleiding van te maken.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

Ondernemers en investeerders die mogelijkheden zien. Een havenbedrijf zou dit ook kunnen realiseren. Texel Academy of ROC voor het organiseren van een erkende opleiding.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Ondernemers, gemeente, Stift en andere subsidie partijen. Onderwijsgelden van het Rijk.

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

Inkomsten Wave Pool zijn voor de ondernemer. Gedacht kan worden aan een baatbelasting voor de aan te leggen infrastructuur. De museumwerf kan entree opbrengsten genereren. De ideeën sluiten goed aan bij Oudeschild als vissersdorp. Het idee draagt bij aan de levendigheid van de haven en lokale economie.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Uitvoering kan op middellange termijn.

Pitch 10

Promenade Oudeschild met Wellnesshotel

Ingediend door

Sandor Mantje en Ingmar Veeger

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. **Wat is de kern van het idee?**

Een visie voor de haven met huisjes, een wandelpromenade, detailhandel, horeca en een wellnesshotel en winkels. Het plan komt ten goede aan de levendigheid in Oudeschild en stimuleert de lokale economie.

2. **Wat is er nodig om dit idee te realiseren?**

- Er moet een bestemmingsplan worden gemaakt.
- Er zijn vergunningen nodig voor de bouw van een hotel, woningen en winkels.
- De bedden zijn niet aanwezig op de locatie en de gemeente geeft geen bedden uit (het aantal slaappleaatsen is bevroren) dus is er aanpassing van het beleid nodig m.b.t. de bedden.
- De infrastructuur zal voldoende geschikt moeten zijn om het hotel en de winkels te kunnen bereiken, voor gasten en voor toeleveranciers.

3. **Wie zou dit project kunnen uitvoeren?**

Ondernemers die hier een bedrijf willen starten.

4. **Wie zou in dit project willen investeren?**

Naast de investeringen van de ondernemers zijn er investeringen nodig m.b.t. de infrastructuur.

5. **Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?**

Het hotel int toeristenbelasting van de gasten. Dit genereert jaarlijks een extra bedrag aan toeristenbelasting door de uitbreiding van het beddenareaal. Dit deel van de Toeristenbelasting kan worden bestemd voor de havenexploitatie. Verder valt te denken aan OZB, pachtinkomsten, precario en baatbelasting. Het idee draagt bij aan de levendigheid van de haven en lokale economie.

6. **Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?**

Het project is op lange termijn te realiseren. Er is een termijn van jaren nodig voor het maken van een bestemmingsplan en het doorlopen van zienswijzeprocedure, daarna vergunningstraject en realisatie. Kan gefaseerd worden uitgevoerd.

Pitch 11

Soeterd Werkhaven

Ingediend door

Rene Eller

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

Het Soeterd werkhaven plan Oudeschild omvat de samensmelting van cultuur, recreatie, werkgelegenheid en wonen in één bruisend gebied. Hier ontstaat een levendige omgeving die diverse bezoekers, gebruikers en bewoners aantrekt, vooral jongeren en jongvolwassenen. Deze groep is van onschatbare waarde voor de arbeidsmarkt en voor het behouden van een gebalanceerde samenleving. De herontwikkeling van de haven biedt ruimte voor evenementen en festivals die het culturele aanbod verrijken en het imago en het toeristisch product van Texel versterken. Het wordt een broedplaats van start ups en pilotprojecten op het gebied van duurzame technologie, duurzaam voedsel zowel van land als van zee, en de creatieve en culturele industrie. Daarnaast levert dit plan een bijdrage aan het nijpende woningtekort, met name voor jongeren en voor gepensioneerden.

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Het uitgangspunt is dat de haven wordt overgenomen door een aantal investeerders. Gemeente moet hieraan medewerking verlenen en de benodigde vergunningen verlenen. Er zal een bestemmingsplan moeten worden gemaakt. Daarnaast zal er aandacht moeten worden geschonken aan bereikbaarheid en infrastructuur.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

Investeerders en ondernemers en eventueel gemeente in een samenwerkingsverband. Wellicht in een constructie zoals die van Airport Texel of een havenbedrijf dat hiervoor wordt opgericht.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Ondernemers en investeerders, gemeente, subsidiefondsen zoals Waddenfonds en Stift.

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

Wanneer de gemeente de haven zou overdragen, ligt de exploitatie niet langer bij haar en is het dekkingsprobleem voor de gemeenschap opgelost. Het idee draagt bij aan de levendigheid van de haven en lokale economie.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Het project is op lange termijn te realiseren. Er is een termijn van jaren nodig voor het maken van een bestemmingsplan en het doorlopen van zienswijzeprocedure, daarna vergunningstraject en realisatie. Kan gefaseerd worden uitgevoerd.

Pitch 12

Zeewierkweek op Zee

Ingediend door

Pauline Valks

Categorie

Werkhaven Levendige zeewier haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

Net buiten de haven in Oudeschild zeewier kweken. Volgens onderzoek van de WUR kan zeewier in de toekomst een belangrijke bijdrage leveren aan de voedselzekerheid wereldwijd en ook in ons land. Het gehalte aan hoogwaardige eiwitten is hoog. Zeewier heeft alles in zich om uit te groeien tot een teelt groter dan die van de huidige top 3 gewassen (mais, rijst en tarwe).¹⁸

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Voor zeewierkweek op zee is vergunning van het ministerie nodig.

Onderzocht zal moeten worden of hier een goede plek voor is te vinden buiten de haven van Oudeschild, waar andere activiteiten geen hinder van ondervinden en waar de omstandigheden voor zeewierkweek gunstig is.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

Vooralsnog zal dit vooral door wetenschappers en pioniers moeten worden onderzocht. Op termijn zou zeewierkweek een nieuwe bron van inkomsten kunnen zijn voor vissers.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Zeewierkweek bevindt zich nog in een onderzoekstadium. Financiële middelen zullen in eerste instantie moeten komen van subsidies en onderzoeksgelden.

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

Inkomsten kunnen komen uit liggeld en/of opslag van geproduceerd zeewier.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Er is nog geen verdienmodel voor het kweken van zeewier. Productie is alleen rendabel wanneer het massaal gebeurt. Zover zijn we nog niet en de afzetmarkt is nog te klein. De Wageningen Universiteit & Research heeft meerdere onderzoeken gedaan en verwacht dat we in 2031 veel verder zijn. Zie onder.

¹⁸ Volgens onderzoek Wageningen Universiteit & Research

Samenvatting WUR Rapport Zeewier, oogst van de toekomst d.d. 7 juli 2016

1.6 Aanbevelingen

- De marktpotentie van zeewier lijkt onbetwist. De groeiende aandacht voor zeewier leidt tot vele start ups van bedrijven. 'I sea pasta' (een zeewier Himanthalia elongata (zee spaghetti) die lijkt op, en gebruikt kan worden als, tagliatelle), 'the Dutch Weedburger',.... enz. Het zijn startups die hun producten direct op het bord van de consument brengen. De Dutch Weedburger wordt inmiddels naar Frankrijk geëxporteerd, de man achter 'I sea Pasta' heeft grote ambities om exponentieel te groeien.
- T.a.v. van Noordzee; Zeewierteelt op volle zee is vooralsnog financieel niet haalbaar. We bevelen aan om arrangementen voor meervoudig ruimte gebruik op zee op te stellen waarbij maximale synergie gezocht moet worden(zie onze visie).
- We hebben ons in dit project beperkt tot drie robuuste soorten waarvan er eigenlijk maar 2 nader zijn onderzocht. Er zijn veel meer soorten met evenzo kansrijke toepassingen; bijv. roodwieren zoals Palmaria palmata (dulse), maar ook bruinwieren die verschillende toepassingen hebben op verschillende locaties.
- Er is behoefte aan meer onderzoek. De fundamentele kennis is ook van belang voor het kweken van soorten. Door de opkomende "I sea Pasta" is er een behoefte om Himanthalia te telen. Dit lijkt nu een lastig te telen soort te zijn, maar serieus onderzoek is er nog niet naar gedaan. Ook voor bepaalde roodwieren groeit er een behoefte aan teelt.
- De zoektocht naar teeltlocaties is een integrale optimalisatie. De fysieke en chemische omstandigheden op de teeltlocatie bepalen de (tijdsafhankelijke) samenstelling van het zeewier. Dit werkt naar twee kanten. Zeewier heeft ecosysteemdiensten die we ten behoeve van beheersopgave kunnen inzetten. Anderzijds, de samenstelling van het zeewier wordt ook bepaald door de teeltlocatie.
- Niet alleen zeewierkweek, maar ook andere vormen van aquacultuur zullen in de toekomst verder offshore gaan. Ontwikkelingen in offshore engineering m.b.t. kweekfaciliteiten, informatiesystemen zullen ook andere bedrijfstakken ten goede komen, ontwikkelingen in deze takken kunnen ook gebruikt worden in de zeewiercultuur.
- En omdat de teelt nog in de kinderschoenen staat, is dat met de procestechnologie niet anders. Dit rapport bevat een eerste biorefinery processchema. Dat moet echter geoptimaliseerd worden naar meer soorten en meer stoffen, waarbij gestreefd wordt naar optimale valorisatie van alle hoofd- en bijproducten.
- In onze visie liggen er over 15 jaar grote zeewiervelden in multifunctionele offshore locaties. Met een totale oppervlakte van 5000 km² op het Nederlandse deel van de Noordzee draagt zeewier substantieel bij aan transitie naar duurzame eiwitvoorziening én naar een overgang van fossiele naar duurzame energie.

Pitch 13

Zout - Kunst op de haven

Ingediend door

Greet Swabedissen

Categorie

Werkhaven Levendige haven (historie, jeugd, toerisme) Wonen Innovatie

1. *Wat is de kern van het idee?*

Verlevendig de haven van Oudeschild met een kunstenaarsroute. Woonboten zouden hier als woonvorm goed passen doordat deze kunnen bijdragen aan een artistieke uitstraling.

2. *Wat is er nodig om dit idee te realiseren?*

Voor de woonboten zouden ligplaatsvergunningen moeten worden uitgegeven. Onderzocht moet worden of, waar en hoeveel woonboten zouden kunnen worden toegestaan. Ook moet worden gekeken naar de bereikbaarheid en de benodigde infrastructuur.

3. *Wie zou dit project kunnen uitvoeren?*

Kunstenaars moeten uitvoering geven aan de kunstenaarsroute. De gemeente moet toestemming geven voor een 'wijk' met woonboten. Vervolgens een commerciële partij voor de bouw van woonboten moeten worden gevonden. Dit kan ook een havenbedrijf zijn.

4. *Wie zou in dit project willen investeren?*

Fondsen die de kunstenaarsroute willen subsidiëren. Voor de bouw en verkoop of verhuur van woonboten moet een ondernemer worden gevonden. Een variant op dit idee zou kunnen zijn de bouw van tiny houses van plastic (zie bijvoorbeeld supercabin.nl)

5. *Wat draagt het idee bij aan de exploitatie van de haven?*

Vanuit de kunstenaarsroute zijn geen inkomsten ter dekking van de havenbegroting te verwachten. Wel draagt dit idee bij aan levendigheid en attractiviteit voor toeristen. De woonboten en/of tiny houses zouden pacht en liggelden kunnen opbrengen.

6. *Op welke termijn kan het project worden gerealiseerd?*

Het project is op middellange termijn te realiseren. Er is een aantal jaar nodig voor het doen van onderzoek, het doorlopen van een vergunningstraject en voor de bouw.

Bijlage V Stappenplan voor Visievorming voor de Haven van Oudeschild

Het ontwikkelen van een duidelijke visie voor de haven van Oudeschild vereist een gestructureerde aanpak om ervoor te zorgen dat alle relevante aspecten worden meegenomen. Het is van cruciaal belang om belanghebbenden tijdens elke fase te betrekken en ervoor te zorgen dat de visie een weerspiegeling is van de gezamenlijke aspiraties en doelen voor de toekomstige ontwikkeling van de haven.

Hier een stappenplan dat de gemeente Texel kan volgen om een gedragen visie voor de haven van Oudeschild te vormen:

Stap 1: Voorbereiding en Organisatie

- 1.1. Stel een multidisciplinair team samen met experts vanuit verschillende vakgebieden, zoals stedenbouw, architecten, financiën, infrastructuur en milieu.
- 1.2. Bepaal het doel van de visie. Definieer duidelijk de redenen voor het ontwikkelen van de visie, zoals het bevorderen van toeristische ontwikkeling, duurzaamheid of andere doelstellingen.

Stap 2: Informatieverzameling en Analyse

- 2.1. Verzamel en analyseer relevante studies, kaarten en gegevens met betrekking tot de haven, zoals maritieme activiteiten, verkeer, infrastructuur en milieuaspecten.
- 2.2. Stakeholderanalyse: Identificeer en categoriseer belanghebbenden, zoals lokale ondernemers, bewoners, recreatievaart, vissers en milieuorganisaties. Begrijp hun belangen, zorgen en wensen met betrekking tot de haven.

Stap 3: Visieformulering

- 3.1. Identificeer de kernwaarden die de ontwikkeling van de haven zouden moeten sturen, zoals duurzaamheid, gemeenschapsbetrokkenheid, economische vitaliteit en cultuurbehoud.
- 3.2. Formuleer overkoepelende doelen die de visie zal leiden, zoals het behoud van de maritieme traditie, het verbeteren van de leefbaarheid en het versterken van het toerisme.

Stap 4: Interactieve Betrokkenheid van Belanghebbenden

- 4.1. Houd openbare bijeenkomsten, workshops en discussiesessies waarin belanghebbenden hun ideeën, zorgen en suggesties kunnen delen.
- 4.2. Gebruik technologie om een breder publiek te bereiken via online enquêtes, sociale media en digitale platforms.

Stap 5: Ruimtelijke Visie en Ontwerp

5.1. Ruimtelijke analyse: Evalueer de huidige en toekomstige ruimtelijke behoeften van de haven, zoals ligplaatsen, havenfaciliteiten, recreatieve voorzieningen en groenvoorzieningen.

5.2. Ontwikkel een ruimtelijk plan: Werk een gedetailleerd ruimtelijk plan uit dat de toekomstige indeling, functionaliteit en esthetiek van de haven weerspiegelt, rekening houdend met de behoeften van verschillende belanghebbenden.

Stap 6: Opstellen van de Visie

6.1. Formuleer de visie: Gebruik de verzamelde informatie, analyse en input van belanghebbenden om een samenhangende en inspirerende visie voor de haven van Oudeschild te formuleren.

6.2. Schets concrete acties: Identificeer specifieke projecten, beleidsmaatregelen en acties die nodig zijn om de visie te realiseren, zoals infrastructuurverbeteringen, milieubescherming en promotie van toerisme.

Stap 7: Presentatie en Terugkoppeling

7.1. Presenteer de conceptvisie aan belanghebbenden en het publiek via openbare bijeenkomsten, presentaties en online platforms.

7.2. Moedig feedback aan en verzamel suggesties van belanghebbenden om eventuele aanpassingen te kunnen maken voordat de definitieve visie wordt vastgesteld.

Stap 8: Vaststelling van de Visie

8.1. Verfijn de visie op basis van ontvangen feedback en aanvullende analyses.

8.2. Laat de gemeenteraad de uiteindelijke visie vaststellen.